

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань екологічної політики, природокористування
та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-27-06, факс: 255-22-72

№ 04-15/12-1389

" 10 " грудня 2015 р.

Рахункова палата України

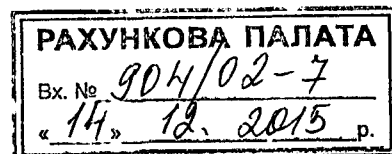
Комітет на своєму засіданні 09 грудня 2015 року розглянув інформацію Рахункової палати України щодо результатів аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих у Дніпропетровській області на реалізацію заходів Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами.

Направляємо рішення Комітету за результатами розгляду зазначеного питання.

Додаток: зазначене на 6 арк.

Голова Комітету

М.ТОМЕНКО

№904/02 від 14.12.2015

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ,
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ
ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

Р І Ш Е Н Н Я

09 грудня 2015 року

№ 26/16

Про лист Рахункової палати України щодо результатів аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих у Дніпропетровській області на реалізацію заходів Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами

Відповідно до доручення Голови Верховної Ради України В. Гройсмана Комітет розглянув інформацію Рахункової палати України щодо результатів аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих у Дніпропетровській області на реалізацію заходів Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами.

Рахунковою палатою України в результаті зазначеного аудиту встановлено наступне.

Загальнодержавна цільова екологічна програма поводження з радіоактивними відходами, затверджена Законом України від 17.09.2008 №516-VI (далі – Програма), зокрема, в Дніпропетровській області через фінансові проблеми та недоліки, допущені учасниками бюджетного процесу при прийнятті окремих управлінських рішень і здійсненні внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів, у запланованих обсягах не виконується, а отже, є ризики недотримання термінів виконання завдань і заходів цієї програми, а також несвоєчасного досягнення її мети.

Законами України про Державний бюджет на 2013, 2014 і 2015 роки на виконання заходів Загальнодержавної програми у Дніпропетровській області передбачалося 35 млн грн, або 49 відс. від визначеної потреби (71,2 млн гривень). Проте за цей період розпорядники бюджетних коштів використали 68 відс. зазначеного обсягу виділеного ресурсу (23,7 млн гривень).

Невиконання завдань і заходів Загальнодержавної програми, а отже, невчасне досягнення її мети щодо реалізації державної політики у сфері

поводження з радіоактивними відходами – результат окремих неузгодженостей законодавчих та інших нормативно-правових актів, які забезпечують регулювання питань у цій сфері.

Зокрема, відповідно до вимог Закону України від 18.03.2004 №1621-IV "Про державні цільові програми" (абзац 5 ч.2 ст.9) необхідно уточнити додаток 2 Загальнодержавної програми в частині як фінансового забезпечення, так і термінів виконання заходів у розрізі років.

Крім того, Загальнодержавна програма потребує уточнення і в частині головного розпорядника коштів і функцій виконавців, у тому числі ДК "Українське державне об'єднання "Радон", до складу якої входять одержувачі бюджетних коштів у Дніпропетровській області (ДСП "Дніпропетровський державний міжобласний спеціальний комбінат" і ДП "Науково-технічний центр дезактивації та комплексного поводження з радіоактивними відходами, речовинами, джерелами іонізуючого випромінювання").

Через відсутність належного внутрішнього контролю розпорядників бюджетних коштів за їх використанням (головний розпорядник Державне агентство з управління зоною відчуження, що знаходиться у підпорядкуванні у Міністерства екології та природних ресурсів) одержувачами коштів не забезпечено їх законного та ефективного використання, а також своєчасності і повноти прийняття управлінських рішень як учасниками бюджетного процесу. Як наслідок, одержувачами бюджетних коштів ДСП "Дніпропетровський державний міжобласний спеціальний комбінат" і ДП "Науково-технічний центр дезактивації та комплексного поводження з радіоактивними відходами, речовинами, джерелами іонізуючого випромінювання", незважаючи на обмежене фінансове забезпечення, лише в період 2013-2014 років повернено до державного бюджету як невикористані 17 відс. відкритих асигнувань (4 млн гривень). При цьому майже 9 відс. (2 млн грн) бюджетних коштів було використано з недотриманням вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів.

Державна інспекція ядерного регулювання України, на запит Комітету повідомляє, що аналіз виконання Програми за останні роки показав, що фактичне фінансування Програми є вкрай низьким і складає на рівні 9 % від прогнозованого обсягу її фінансування. Програма фінансується не в обсягах, передбачених додатком 2 або за пріоритетними напрямками (заходами) Програми, а в залежності від граничних обсягів бюджетних призначень доведених Міністерством фінансів України до головного розпорядника бюджетних коштів – Державне агентство України з управління зоною відчуження (далі - ДАЗВ). Таке фінансування Програми вистачає тільки на утримання інфраструктури поводження з радіоактивними відходами у безпечному стані, не дозволяє проводити реалізацію нових проектів та здійснювати заходи із підвищення безпеки.

Залишається незадовільною і ситуація, пов'язана із функціонуванням Державного фонду поводження з радіоактивними відходами (далі - Фонд РАВ), який формується за рахунок сплати екологічного податку виробниками РАВ та призначений для фінансування Програми (згідно порядку

використання коштів Фонду РАВ, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України № 473 від 20.05.2009).

Проте, у зв'язку із внесенням ряду змін до Закону України «Про поводження з радіоактивними відходами», Фонд РАВ втратив накопичувальний характер, а його ресурси використовуються за іншими призначенням (зокрема на фінансування заходів із зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС, що має забезпечуватись з Державного бюджету згідно із Загальнодержавною програмою зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему). Через це відбувається системне недофінансування запланованих заходів з розвитку системи поводження з РАВ в Україні.

Щодо необхідності покращення фінансового забезпечення розвитку системи поводження з РАВ Держатомрегулювання неодноразово звертався до Міністерства екології та природних ресурсів України та ДАЗВ.

Міністерство екології та природних ресурсів України (далі – Мінприроди), відповідно до запиту Комітету, повідомляє:

1. Щодо заходів з внесення змін до Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами.

Починаючи з 2012 року Державне агентство України з управління зоною відчуження як державний замовник Програми на виконання вимог статей 8, 9 та 12 Закону України від 18 квітня 2004 р. № 1621-IV «Про державні цільові програми» та пункту 30 Порядку розроблення та виконання державних цільових програм, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 січня 2007 року № 106, проводило активну роботу щодо ініціювання внесення змін до Програми.

Була розпочата робота з розробки проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Загальнодержавну цільову екологічну програму поводження з радіоактивними відходами», де пропонувалося внести зміни до додатка 2 Програми в частині уточнення деяких показників, обсягів і джерел фінансування, а також в частині перегляду строків виконання заходів Програми. Відповідні зміни пропонувалось внести і до додатків 1 та 3 Програми та її текстової частини.

Проте, робота по внесенню змін до Програми була призупинена у зв'язку із прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 1 березня 2014 р. № 65 «Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету», якою було затверджено Заходи щодо економного та раціонального використання державних коштів, передбачених для утримання органів державної влади та інших державних органів, утворених органами державної влади підприємств, установ та організацій, які використовують кошти державного бюджету. У пункті 16 вищезазначених заходів йде мова про припинення підготовки проектів нових державних цільових програм або внесення змін до затверджених цільових програм, що потребують додаткового фінансування з державного бюджету.

2. Щодо внутрішнього контролю розпорядників бюджетних коштів за їх використанням

Відповідно до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництва комплексу «Вектор» та експлуатації його об'єктів ДАЗВ, як відповідальний виконавець бюджетної програми:

1) складає та затверджує щороку:

за погодженням з Мінприроди – план заходів з виконання бюджетної програми з поквартальним розподілом із зазначенням заходів та обсягів їх фінансування за кожним одержувачем;

на виконання плану заходів – річну програму робіт з помісячним розписом для кожного одержувача;

2) доводить в установленому порядку у строки, визначені для затвердження кошторисів (планів використання бюджетних коштів), одержувачам витяг з плану заходів.

Одержувачі подають до ДАЗВ щомісяця до 10 числа звіт про виконання річної програми робіт за формою, встановленою Мінприроди, для подання щокварталу до 15 числа наступного місяця і щороку до 10 лютого наступного року інформації про виконання плану заходів Мінфіну.

Також, згідно Порядку складання фінансової, бюджетної та іншої звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, затвердженому наказом Мінфіну від 24.01.2012 №44, підприємства сфери управління ДАЗВ подають фінансову та бюджетну звітність.

Крім того, ДАЗВ контролює складання, затвердження та виконання фінансових планів підпорядкованих державних підприємств відповідно до вимог наказу Міністерства економіки України від 02.03.2015 № 205 «Про затвердження порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкту господарювання державного сектору економіки».

Щоквартально (за методикою Мінекономрозвитку) проводиться аналіз виконання показників фінансових планів державних підприємств, здійснюється оцінка їх фінансово-господарського стану. Питання фінансово-господарської діяльності неодноразово розглядались на засіданнях Колегії ДАЗВ, балансових комісіях та на щотижневих нарадах, за участю керівників підприємств.

Таким чином, ДАЗВ здійснює внутрішній фінансовий контроль за використанням бюджетних коштів на всіх стадіях бюджетного процесу відповідно до чинного законодавства.

Для посилення організації внутрішнього контролю на підприємствах сфери управління ДАЗВ, в агентстві розробляється Порядок управління ризиками в системі управління ДАЗВ (згідно Методичних рекомендацій з організації внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів у своїх закладах та у підвідомчих бюджетних установах).

Щодо повернення відкритих асигнувань одержувачів бюджетних коштів (ДСП «Дніпропетровський державний міжобласний спеціальний комбінат» та ДП «Науково-технічний центр дезактивації та комплексного поводження з радіоактивними відходами речовинами, джерелами іонізуючого випромінювання») до державного бюджету, як невикористаних, ДАЗВ повідомляє, що зазначене здійснювалося з причини не проведення платежів в органах Державної казначейської служби.

Зазначаємо, що з метою забезпечення державної підтримки у сфері поводження з радіоактивними відходами та ефективного використання коштів Фонду РАВ, який є основним джерелом фінансування завдань і заходів Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами, ДАЗВ пропонує:

назву бюджетної програми КПКВК 2408090 «Виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництво комплексу «Вектор» та експлуатація його об'єктів» викласти у редакції «Виконання завдань і заходів Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами»;

при підготовці проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» визначити Державне агентство України з управління зоною відчуження головним розпорядником бюджетних коштів зазначеної бюджетної програми, спрямованої на реалізацію завдань і заходів Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами.

Враховуючи викладене вище, Комітет в и р і ш и в:

1. Інформацію Рахункової палати України щодо результатів аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих у Дніпропетровській області на реалізацію заходів Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами взяти до відома.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

– відновити роботу з підготовки проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Загальнодержавну цільову екологічну програму поводження з радіоактивними відходами», що має на меті внесення зміни до додатка 2 Програми в частині уточнення деяких показників, обсягів і джерел фінансування, а також в частині перегляду строків виконання заходів Програми;

– назву бюджетної програми КПКВК 2408090 «Виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництво комплексу «Вектор» та експлуатація його об'єктів» викласти у редакції «Виконання завдань і заходів Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами»;

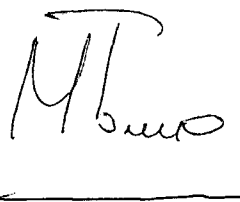
– при підготовці проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» визначити ДАЗВ головним розпорядником бюджетних коштів зазначеної бюджетної програми, спрямованої на реалізацію завдань і заходів Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами;

– забезпечити фінансування за всіма програмами, що спрямовані на реалізацію державної політики у сфері поводження з радіоактивними відходами.

3. Рекомендувати Державному агентству України з управління зоною відчуження врахувати в подальшій роботі зауваження Рахункової палати України.

4. Рішення Комітету направити до Кабінету Міністрів України, Рахункової палати України, Міністерства екології та природних ресурсів України, Державного агентства України з управління зоною відчуження, Державної інспекції ядерного регулювання України.

Голова Комітету

М.ТОМЕНКО